

יד ושם
רשות זכרון לשואה ולגבורה

מנהל חברה ונוער

60 שנה למדינת ישראל

משרד ראש הממשלה
המשרד לענייני גמלאים | משרד החינוך

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים כמו גם לבני הדורות הבאים שכן בעזרתו יוכלו להכיר את אוסף הסיפורים הפרטיים המרכיב את התמונה הרחבה. לסיפור האישי שלכם יש אפוא חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד במסגרת פרויקט לציון 60 שנה למדינת ישראל. אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי נכון להיום

שם משפחה: דנון	שם פרטי: זיזי
----------------	---------------

פרטים אישיים לפני ובתקופת השואה

שמות ומקומות יש לרשום בדפוס- גם בלועזית במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה:	ורסנו	בלועזית	Versano	שם נעורים:ורסנו
שם פרטי לפני המלחמה:	זיזי	בלועזית	Zizi	מין: ז / י תאריך לידה: 18 02 1938
מקום לידה (ישוב, מחוז):	סופיה	בלועזית	Sofia	ארץ לידה: בולגריה
שם פרטי של האב: בוקו		שם פרטי ושם נעורים של האם: מרים הזמנוף		
שם פרטי של האישה/הבעל (אם נשוי/נשואה לפני המלחמה):		שם נעורים של האישה:		
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה (ישוב, מחוז):	סופיה	בלועזית	Sofia	ארץ מקום המגורים: בולגריה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:		מקצוע לפני המלחמה:		
מקומות מגורים בזמן מלחמה (ישוב, מחוז, ארץ):	רזגרד			
האם היית בגטאות? אילו?				
האם היית במחנות? אילו?				
מקום השחרור		תאריך השחרור		
האם שהית במחנה עקורים? איזה?		לאן הלכת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?		
מקומות/מחנות בדרך לארץ: יוגוסלביה		שנת העליה: 1948	שם האנייה: פניור	

לדורות: סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

נא ספרי על קורותיך בזמן המלחמה

(נקודות להתייחסות: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, מסתור או זהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, השחרור וחזרה הביתה; האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע משמעותית להצלתך; בריחה/הגירה מאונס, פינוי/אוווקאציה למרכז ברה"מ):

(אליעזר) גרנו בסופיה. התחילו מהומות. נכנסו הגרמנים והגלו אותנו. כל היהודים היו צריכים לעזוב את העיר. כל המשפחה. אני, ואמא שלי, ואבא שלי, יש לי אחות גם, הלכנו לפזג'יק. שמה היינו קרוב לשלוש וחצי שנים. היתה לנו שם משפחה. ולא היו שם שום מאורעות מיוחדים. כי הגרמנים לא הגיעו למקום הזה. אחרי שלוש וחצי שנים הסיעו אותנו בחזרה הביתה לסופיה, לדירה שלנו. מצאנו את הדירה הרוסה. כל החלונות שבורים, בגלל ההפצצות. מה שהיה לגנוב גנבו. אבל חזרנו. לאבא שלי היה עסק בסופיה. היתה לו חנות לנעליים. זה היה בית מלאכה קטן לנעליים, והוא המשיך בעסק שלו. לא היה עוד שום דבר מיוחד עם הגרמנים. עד שבאו הרוסים ושחררו את הגרמנים. הרוסים היו יותר גרועים מהגרמנים. אי אפשר לומר שהם היו טובים ונחמדים, הם השתלטו על האוכל, השתלטו על הכל. (זיזי) היו באים שבעה-שמונה, יושבים, שותים, אמא היתה צריכה להגיש להם. זה היה ב'42-'43. מלך בולגריה לא נתן שיוציאו את היהודים - בולגרים מבולגריה. הוא היה מוכן שיעבירו אותנו מסביב לסופיה, אבל לא נתן שיוציאו אותנו מבולגריה. זה היה המזל שלו, הם הרגו אותו בגלל זה. הוא לא ציית להוראות שלהם אז הם חיסלו אותו. אצל הרוסים לא היה חוכמות, זה כך הלך. בסך הכל, היהודים בבולגריה לא סבלו מהנאצים. ההורים שלנו כן סבלו.

(זיזי) אנחנו בתור ילדים היו שמים אותנו בבית ספר עם הרבה הרבה ילדים, לא חשוב היה הגיל, והיו מחזיקים אותנו שם כל היום. ההורים היו הולכים לעבוד בכביש. היו עובדים עבודת פרך. היינו רואים אותם מעט שעות ביום. זה היה מאוד קשה. אנחנו הקטנים נורא סבלנו. היו מכים אותנו עם מקל. מי שלא רצה לאכול מה שנתנו לו, מי שלא ישב בשקט. היה מקל דק דק דק. כל הזמן היו מרביצים. זה לא היה בית ספר. פשוט היו אוספים אותנו שלא נסתובב ברחובות. מלא מלא ילדים. מושיבים אותנו על מחצלות וכל היום היינו שם. זה היה שלוש וחצי שנים. ולא כיסא או משהו. ישבנו על הרצפה. וההורים מהבוקר עד הלילה היו עובדים בכבישים. אנחנו היינו ילדים קטנים. זה היה לפני שחזרנו לסופיה. כשחזרנו לסופיה, באנו אבל לא מצאנו בית. הכל היינו צריכים להתחיל מבראשית. הזמן עבר מאוד מהר.

(זיזי) אבא שלי נשאר בחוץ לארץ, כי היה הרבה רכוש. אני ואמא באנו למשרד הפנים, אני אפילו לא הגעתי לדלפק. הפקידה שאלה את אמא שלי "בת כמה את?" אמא שלי אמרה "36" ואני התחלתי לבכות היסטרי שם. חשבתי שאמא שלי תיכף מתה, כבר זקנה מאוד. היא הולכת למות. 36! ואני זוכרת את זה, זה היה הצגה לא נורמלית.

אמא של אליעזר סיפרה שהם היו יוצאים לטייל בסופיה בלילה. היו הולכים לטייל עם ההורים. שמה עד גיל 17-18 טיילו עם ההורים. החיילים היו מתעללים, מפשיטים, מרביצים. אמא של אליעזר סיפרה שפעם גם תפסו אותו (אליעזר) והתעללו בו.

לדורות: סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

נא ספרי/י על חיך בארץ

(נקודות להתייחסות: לימודים, תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה, דורות המשך וכו'):

(אליעזר) אבא שלי הגיע ליפו ראשון. הוא מצא עבודה דרך הסוכנות. והוא מצא לנו בית. שכר במקום מסוים בית. איפה שהשעון ביפו, הוא מצא שני חדרים ושכר אותם. הביא אותנו מבית העולים לשם. זה לא היה בית עם דירות, אלא פשוט חדרים חדרים.

(זיזי) הייתי בלוויה של אבא שלי אליעזר. עוד לא הכרנו. אני הייתי חברה של בת דודה שלו. היא אמרה לי "הדוד שלי מת, אני חייבת להיות בלוויה, בואי איתי".

(זיזי) אנחנו הכרנו בבית ספר. אני למדתי בויצו והוא למד באורט. היו עושים נשפים, מסיבות בין בתי הספר. כי הם היו רק בנים ואנחנו רק בנות בבית ספר. היו עושים מסיבות ומזמינים את הילדים מהבית ספר השני. ככה הכרנו. אני הייתי בת 15 והוא היה בסביבות גיל 18.5, אבל הוא למד, אז הוא קיבל דחיה לשירות הצבאי. אחר כך התחתנו והוא שירת בצבא, בחיל חימוש. לא למדנו באוניברסיטה. לא היו אפשרויות לדברים כאלו. לא היה על מה לדבר.

(אליעזר) אני למדתי בתיכון אורט, יצאתי עם מקצוע של מסגר מכאני. בחיים לא עבדתי במקצוע הזה, אבל זה מה שלמדתי. אני הייתי 3 שנים בצבא קבע.

(זיזי) אני, אחרי שהשתחררתי אמא שלי אמרה "תשמעי, זו ארץ חדשה, ארץ קשה, תמצאי חור, 2 מטר, אבל העיקר שיהיה לך עסק. שכל יום יהיה לך לחם וחלב". אני זוכרת את הדברים שלה, זה משהו. היא השאירה לי כזה צוואות במה שזה נורא. פתחתי באמת באבן גבירול, ליד קולנוע גת. אבל לאבן גבירול האוטובוס לא היה מגיע. על יד הקריה, בדרך נמיר היה האוטובוס האחרון. מהקריה עד לקולנוע גת לא היה אוטובוס, היה צריך ללכת ברגל. בכיכר מלכי ישראל היה חול. זה היה עסק של פרחים. עד לפני שלוש שנים. החנות הראשונה היתה מעבר בתוך בית. בתוך כניסה של בניין. אחר כך עברנו לחנות יותר מסודרת. (אליעזר) אחרי שסיימתי צבא קבע היינו בעסק ביחד. התחתנו ב'57.